

FOLKEHØGSKOLERÅDET

Norsk Folkehøgskolelag (NF) • Noregs Kristelege Folkehøgskolelag (NKF)

Folkehøgskolene
Folkehøgskoleorganisasjonene
Folkehøgskolebladene

J.nr. 136/02/Rundskriv
FHSR-rundskriv 09/02
Oslo 28.5.2002

Gjennomgang av lov om folkehøgskoler – Ot.prp. nr. 79 (2001-2002)

Folkehøgskolerådet viser til rundskriv 08-02 og ønsker å presisere følgende:

Trine Skei Grande (Venstre) er saksordfører for Ot.prp. nr. 79 og KUF-komiteen har **utsatt behandlingen av lovforslaget til høsten 2002.**

Lovforslaget

Forslaget til ny lov er til å leve med for skolene og på vesentlige punkter mye bedre enn høringsutkastet. Folkehøgskolerådet er i det store og hele godt fornøyd med lovforslaget.

Folkehøgskolerådet har merket seg at departementet har endret skrivemåte – fra folkehøg- til folkehøyskole. Den nye skrivemåten er gjennomført i hele proposisjonen og er i tråd med ca. 10 % av folkehøgskolenes staving av eget navn.

§ 1 Formål

Lovens formål er å bidra til at det kan opprettes og drives folkehøyskoler i Norge. Folkehøyskole må være med i skolens navn, og bare skoler som er godkjent etter denne lovs § 2 kan bruke folkehøyskolenavnet, jf. § 7, 2. ledd.

Folkehøyskolens formål er å fremme allmenndanning og folkeopplysning. Den enkelte folkehøyskole har ansvar for å fastsette verdigrunnlag innenfor denne rammen.

Departementet har føyd til 2. ledd i forhold til høringsutkastet og har dermed tatt konsekvensene av en forholdsvis entydig uttalelse i høringsrunden som pekte på *ønsket og nødvendigheten av å formulere mål og virkeområde* for folkehøgskolene. Dette er også i tråd med innstillingen i NOU 2001:16.

§ 2 Vilkår for tilskudd

Departementet godkjenner en skole for tilskudd. For å få tilskudd, må følgende vilkår oppfylles:

- a. Skolen skal være et eksamensfritt supplement til det offentlige utdanningssystemet*
- b. Skolen skal ha internat som en integrert del av læringsprogrammet*
- c. Skolen skal ha minst 35 elever årlig i gjennomsnitt over fire år, jf. § 7, 2. ledd*
- d. Skolen skal ha minst ett langkurs som varer minimum 16.5 uker, og minst 50 prosent av den samlede virksomheten skal bestå i langkurs, jf. § 7, 2. ledd*
- e. Skolen skal ha en rektor som er pedagogisk og administrativt ansvarlig leder*

Folkehøgskolerådet, Karl Johans gt. 12, 0154 Oslo

Telefon: 23 35 53 70 – telefaks 23 35 53 80 – E-post: fhsr@folkehogskole.no - Internett: www.folkehogskole.no/fhsr
Organisasjonsnr 976 949 307 – Bankgironr 8101 12 13901

f. Skolen skal ha et styre som er det øverste ansvarlige organ. Eieren av skolen fastsetter sammensetningen av styret. Elever og tilsatte skal være sikret representasjon, og skal selv velge sine representanter. Representantene skal ha tale-, forslags- og stemmerett på styremøtene. Styret skal føre tilsyn med skolens drift, og tilsette og si opp skolens personale

g. Styret fastsetter hvilke råd og organer som er nødvendige for å sikre demokratiske rettigheter og forsvarlig drift

h. Skolen skal utarbeide prosedyre for selvevaluering og kvalitetsutvikling som sikrer de tilsatte og elever medvirkning. Det skal utarbeides en årlig selvevalueringsrapport som skal være offentlig tilgjengelig

i. Skolen skal utarbeide dokumentasjon over elevenes læringsprogram og deltakelse. Dokumentasjonen må være utformet slik at den gir grunnlag for vurdering av realkompetanse inn mot utdanningssystem og arbeidsliv

Folkehøgskolerådet har merket seg at:

- departementet har rettet opp språkbruken og bruker nå betegnelsene lang- og kortkurs
- rektor er ”gjeninnsatt” som pedagogisk og administrativ leder
- loven sier ingenting om nedre aldersgrense – skolene bestemmer selv
- gitte dispensasjoner for Malangsenteret, Nordnorsk pensjonistskole og Norsk pensjonistskole, opprettholdes
- punktene om selvevaluering og kvalitetsutvikling og dokumentasjon av elevenes læringsprogram og deltakelse er nye i forhold til dagens lov

Folkehøgskolene vil etter den nye loven ha større frihet, men friheten må forvaltes gjennom offentlig tilgjengelige og årlige selvevalueringsrapporter, sier departementet.

§ 3 Bortfall av tilskudd

Dersom et vilkår for tilskudd ikke lenger oppfylles, faller skolens rett til tilskuddet bort.

§ 4 Tilskuddsmodell

Tilskuddet består av tre elementer: basistilskudd, tilskudd per elev og tilskudd til husleie.

Departementet fastsetter tilskuddsmodellen i forskrift. Tilskuddet justeres årlig i takt med kostnadsutviklingen. Tilskuddet forvaltes av departementet eller den departementet delegerer myndigheten til.

Paragraf 4 er kanskje den paragraf som har voldt størst bry sett fra Folkehøgskolerådets side. Når nå departementet har endt opp i en tradisjonell tredeling av tilskuddet, er dette i tråd med Folkehøgskolerådets ønske. Departementet har i brev bedt om Folkehøgskolerådets syn på en modell der Rådet får anledning til å fremme innstilling i forbindelse med det som tidligere hette kapitaltilskudd, nå husleietilskudd. Rådet har gitt tilbakemelding om at det stiller seg positiv til en slik ordning. Konkret betyr dette at Folkehøgskolerådet vil saksbehandle byggesaker og storvøling og lage innstilling overfor departementet mht. denne delen av tilskuddet.

Folkehøgskolerådet merker seg også med tilfredshet at tilskuddet skal konsekvensjusteres i takt med kostnadsutviklingen. I tillegg må også tilskuddet justeres på bakgrunn av elevtallet.

Departementet sier at de ser behovet for å gi en overordnet ramme for tilskuddsmodell i loven, men beskrivelsen av selve modellen må legges til forskriftene. Folkehøgskolerådet er opptatt av å sikre modellen gjennom Stortingets behandling av loven.

§ 5 Organ for behandling av disiplinærsaker. Klageadgang

Styret skal etablere et organ for behandling av disiplinærsaker. Elever kan klage på organets vedtak i disiplinærsaker til styret for skolen.

Et mindretall i styret kan klage på vedtak i styret. I saker som gjelder skolens verdigrunnlag og mål er skoleeier klageinstans, og i forvaltningssaker er departementet eller den departementet utpeker klageinstans.

Reglene i kapittel IV, V og VI i forvaltningsloven gjelder ved klagebehandlingen.

§ 6 Forskrifter

Departementet kan gi nærmere forskrifter om kursordning, internat og kontroll.

Rådet er spent på forskriftene innenfor de tre ovennevnte områdene. Forskriftene er i dag alt for detaljerte og det må til en betydelig forenkling slik at punktet om skolenes frihet ivaretas. I brev fra departementet til Folkehøgskolerådet blir det opplyst om at planen er å sende ut høringsutkast til forskriftene før sommerferien.

§ 7 Ikrafttredelse og overgangsregler

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Dispensasjoner gitt med hjemmel i lov 8. juni 1984 nr. 64 om folkehøgskolar § 3, 3. ledd fortsetter å gjelde.

Departementet tar sikte på at loven skal tre i kraft fra 1. januar 2003. I følge uttalelser fra KUF-komiteen er det ikke noe som skulle tilsi at denne datoen ikke skal kunne holdes.

§ 8 Opphevelse av andre lover

Fra det tidspunkt loven trer i kraft, oppheves lov 8. juni 1984 nr. 64 om folkehøgskolar.

Med hilsen for Folkehøgskolerådet

Mai-Evy Bakken/s/
Leder

Odd Arild Netland/s/
sekretær